

NIJAZ DURAKOVIĆ

(1949-2012)

IZ LEKSIKONA SOCIOLOŠKIH POJMOVA

(u pripremi za objavljivanje)

DURAKOVIĆ, Nijaz (Stolac, 1. januara 1949 – Sarajevo, 29. januara 2012), sociolog, politolog, teoretičar prava, javni politički djelatnik. U Stocu je završio osnovno i gimnazijsko obrazovanje. Duraković je studirao sociologiju i politologiju na studijima u Sarajevu, Beogradu i Zagrebu. On je akademske 1966/67. godine upisao studij sociologije na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu, koji završava 1971. godine. Na interdisciplinarni postdiplomski studij pod nazivom *Sociološki presjek jugoslavenskog društva* upisuje se 1973. godine, a studij se organizira u saradnji univerziteta u Sarajevu, Beogradu i Zagrebu. Iz oblasti nacionalnog pitanja magistrirao je 1975. godine. Na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu započeo je 1977. godine kao asistent na predmetima *Međunarodni odnosi* i *Uporedni politički sistemi*. Doktorsku disertaciju na temu *Aktuelnost Lenjinove misli o nacionalnom pitanju* odbranio je 1979. godine. Već 1980. godine izabran je za docenta na spomenutim predmetima, 1984. je promoviran u zvanje vanrednog profesora, a od 1988. godine u zvanje redovnog profesora na predmetu *Savremeni politički sistemi*.

U toku svoje znanstvene karijere posebno se bavio istraživanjima iz oblasti nacionalnog pitanja, političkih sistema i međunarodnih odnosa. Pored znanstvenog angažmana, Duraković je bio jedan od prepoznatljivih političkih djelatnika na bosanskohercegovačkoj i jugoslavenskoj političkoj pozornici osamdesetih godina XX stoljeća. Bio je član predsjedništva SKBiH (1985-1988), zatim predsjednika Saveza komunista BiH od 1988. godine, član je predsjedništva CKSKJ (1988-1991), utemeljitelj i prvi predsjednik reformiranog SDP-a (1992), a funkciju predsjednika SDP-a obavlja do 1997. U ratnom periodu (1992-1995) bio je član Predsjedništva Republike BiH.

Bio je glavni i odgovorni urednik časopisa *Opredjeljenja*, časopisa *Sveske*, član redakcija mnogih drugih časopisa (*Lica*, *Pregled*, *Pravna misao*, *Socijalizam* itd.). Bio je rukovodilac više naučnoistraživačkih projekata, od kojih

treba spomenuti sljedeće: *Zajedništvo i nacionalni odnosi u BiH*, *Migracije i nacionalni odnosi u BiH*, *Jevrejska kulturna baština u BiH*, *Jezik i kultura Roma*, *Reforma visokog obrazovanja na principima Bolonjske deklaracije na Sarajevskom univerzitetu* itd.

Duraković je izuzetno plodan autor, a više njegovih knjiga je prevedeno na svjetske jezike (francuski, njemački, ruski, arapski, u dijelovima i na engleski jezik); više njegovih knjiga, posebno *Prokletstvo muslimana*, ali i *Tragedija Bosne* i *Prevara Bosne*, doživjelo je više izdanja, kao i njegov udžbenik o *Uporedni politički sistemi*.

U periodu od gotovo tri decenije naučne, stručne i publicističke djelatnosti, Duraković je u raznim publikacijama, časopisima, tjednicima i dnevnim novinama, posebice u vidu studija, članaka, osvrti i prikaza, objavio više od 200 radova. Ujedno je bio redovni kolumnist u sarajevskom magazinu *Svijet*, magazinu *BH Dani*, povremeno u splitskom tjedniku *Feral Tribune*, u podgoričkoj *Pobjedi*, u zagrebačkom *Ark Zinu*, beogradskoj *Borbi*, riječkom *Novom listu*. Dio tih radova je sabran u posebnim publikacijama, kao što su npr. *Bosanski izazovi*. Naročito u ratnom periodu, Duraković je dao niz intervjua svjetskim printanim medijima, od kojih treba izdvojiti intervjue stručnom američkom časopisu *The New Yorker* te intervjue za *London Times*, *New York Times*, *Frankfurter Rundschau*, *The Courier*, *Le Monde*, *Figaro*, moskovsku *Pravdu*, *The Christian Science Monitor*, *Deutsche Welle*, *El Pais*, *La Stampa*, *Züricher Zeitung*, *Sydney Herald Tribune* itd.

Duraković je napisao sljedeće knjige: *Klasno i nacionalno u samoupravnom društvu*, Sarajevo (1977), *Delegatski sistem*, Sarajevo (1979), *Aktuelnost Lenjinove misli o nacionalnom pitanju*, Sarajevo (1983), *Geneza razvoja Jugoslavenskih muslimana*, Beograd (1985), *Kontroverze o nacionalnom i nacionalističkom*, Sarajevo (1986), *Prokletstvo Muslimana*, I izdanje, Sarajevo (1993), II izdanje, Sisak-Zagreb (1994), III izdanje, Ljubljana (1994), IV izdanje na slovenskom jeziku, Ljubljana (1994), V izdanje, Frankfurt (1995), VI izdanje, Tuzla (1998), VII izdanje, Sarajevo (2001), VIII izdanje, Sarajevo (2003), *Bosanski izazovi*, Sarajevo (1999), Muhamed Filipović & Nijaz Duraković, *Tragedija Bosne*, I izdanje, Sarajevo (2004), Muhamed Filipović & Nijaz Duraković, *Tragedija Bosne*, II izdanje, Sarajevo (2005), *Prevara Bosne*, Sarajevo, (2005), *Prokletstvo Muslimana*, izmijenjeno i dopunjeno izdanje na arapskom jeziku, Kairo (2006), *Prokletstvo Muslimana*, izmijenjeno i dopunjeno izdanje na arapskom jeziku, Tripoli (2007).

Za predmete koje je predavao na Fakultetu političkih nauka priredio je i napisao sljedeće udžbenike: *Uporedni politički sistemi*, Sarajevo (2000), *Savremeni politički sistemi*, Sarajevo (2006), *Međunarodni odnosi*, Sarajevo (2009).